

În era creștină, aceste culte păgâne au rămas destul de puternice. În secolul al VII – lea, episcopul de Canterbury decreta că orice persoană care se va deghiza în cerb sau taur la calendele din ianuarie, adică se va travesti în animal, va suferi o interdicție de trei ani, deoarece această practică este demonică.³⁷ Este cunoscut și cultul taurin cretan, ale cărui reminiscențe supraviețuiesc în Corridas, serbări tradiționale în Spania contemporană.³⁸ În Asia ca și în Africa, jocurile cu măști sunt practicate în special cu ocazia sărbătorilor fertilității. În Japonia, serbările cu boul ritual care ia parte la ceremonia plantării orezului sau dansul animalier cu opt cerbi executat la templul Schintoique sunt cunoscute și în prezent.³⁹ Izvoarele folclorice se referă la taur, capră sau porc ca fiind animale care reflectă atât cultul fecundității cât și cultul strănerii recoltei.⁴⁰

În Dacia intercarpatică, Dionysos – Bacchus este cunoscut sub numele de Liber și Libera, iar ca simboluri dionysiace, vița de vie este frecventă pe tot felul de monumente funerare. Cultul lui Liber Pater, zeu de veche origine italică, asimilat cu divinitatea greacă Dionysos, adoptată de romani sub numele de Bacchus, a cunoscut, așa cum atestă inscripțiile, dar mai ales reprezentările plastice de toate categoriile, o popularitate neegalată de alte divinități.⁴¹

Cultul taurin cretan a avut la originea sa o mulțime de practici și obiecte de cult.⁴² Cele mai mărețe realizări artistice din lumea antică emană din această insulă, așa cum s-au păstrat pe cupele de aur de la Vaphio (Peloponez), unice ca operă de artă.⁴³

În concluzie, menționăm că în mitologia românească jocurile cu măști populare din Moldova sunt dovezi concludente ale existenței cultului fertilității și cultului morților – strămoși la traco – geți și daci. Teodor T. Burada susține că obiceiurile au urme în foarte îndepărtata mitologie tracică, iar boul și taurul sunt animale sacre la geto – daci. Dumitru Berciu evidențiază frecvența reprezentărilor zoomorfe: taur, cerb, urs, capră, cal și porc. Deducem, deci că, în cultele autohtone, aceste animale erau socotite sacre, figurări ale zeilor vegetației. Reprezentările acestor animale continuă să persiste în jocurile cu măști de Anul Nou ca urmare a unor străvechi culte și obiceiuri moștenite de la autohtoni. În jocurile cu măști animale, la români, predomină figurarea caprei, ursului, calului, cerbului, țapului, berbecului, boului, păsărilor, măști pe care, în cercetările noastre le-am întâlnit în Moldova.

New Year's folk masks form one of the most important themes presented in Petru Caraman Hall from the Ethnographical Museum in Iași.

We have been interested in the study of the folk masks even since the period of the museum organization, starting with 1851, so that on the occasion of its inauguration on February 16th 1958, within the theme Customs, the reed goat masks and the old man mask from Popești – Iași as well as the bear, the ox, the drum and the whistle – ancient musical instruments used in the folk mask plays – have been exhibited.

The work *Masks Plays – Iași Zone*, Iași, 1971, revealed the wealth and the variety of the New Year's folk masks plays from the Central Moldavian Plateau, Iași zone.

The folklore festivals organized almost every year at Iași intend to stimulate this type of theatrical folk art and the masks represent the present artistic creation, an opportunity for having fun on the occasion of the New Year's folk feasts.

The mask plays from Moldavia, which take place on the occasion of the New Year, are archaic

³⁷J. R. Conrad, *Le culte du taureau*, Paris, 1961, p. 180

³⁸*ibidem*, p. 143

³⁹J. M. Koder, H. Kitano, N. Origuchi, *Des danses populaires japonaises. Art populaire*, Paris, 1931, pl. 94, fig. 1; pl. 90, fig. 2; 185

⁴⁰Mircea Eliade, *Op. Cit.*, p.44

⁴¹Viorel Căpitanu, *Op. Cit.*, p. 147; Silviu Sanie, *Op. Cit.*, p. 202 – 204

⁴²J.R. Conrad, *Op. Cit.*, p. 148

⁴³*Ibidem*, p. 94 și 142

customs whose origins are to be found in the ancient Neolithic and Thraco – Getic agrarian and pastoral rites which evolved and developed at the same time as the funeral rites and the dead ancestors' cult.

Constituted as retinues of goats, stags, he – goats, rams, oxen, ostriches, storks, horses, accompanied by the animal bells, little bells and whistles sound, the masks wander through the vilages even nowadays on the New Year's Eve and on the New Year's Day, reminding the bacconic and dionysiac feasts from the Greco – Roman Antiquity as well as all the ancient celebration from all over the wold which are related to the fertility and fecundity cult.

In antiquity, the mask plays were constituted in spring time when the agricultural works began, but the reform of the Roman calendar from 46 B.C. (during Julius Caesar's reign) fixed the day of the 1st of March and it was then that the mutation of the spring customn in the middle of the winter took place.

During the Cristian era, these pagan cults remained quite strong. During the 7th century, the bishop of Canterbury decreed that any person who would disguise, in stag or ox for the January carols, that is who take an animal disguise, would suffer a 3 year interdiction as that practice is demonic.

Petru Caraman asseted that the magic practices related to the dead's presence on Earth on the occasion of the New Year, when the mask plays took place, were founded on the belief that during Christmas night the tombs opened and the ghosts and the dead's spirits went out in the wold... The dead's souls wander during all 12 winter days period, at night. On the 12th Night, their freedom ends. They must go back in their underground shelter. But as they do not want to leave this wold by themselves, the custom of ghosts banishing appeared and on the Olt Valley as well in Făgăraş zoneit is known as bush thrashing.

The dead's cult as well as the agrarian cults are to be found at other peoples on Earth, too. At the Californian tribes, in mexico and Peru, in North, Central and South America, in Egypt and Africa, the mask plays take palce on the occasion of the fertility celebration.

In the Romanian mytology the folk mask plays from Moldavia constitute conclusive proofs concerning the existence of the fertility cult and of the dead ancestor's cult at the Thraco – Getae and the Dacians. Teodor T. Burada, who studied these customs, asserted: The customs have origins in the ancient Thracic mytology and the auroch and the ox were sacred animals for the Geto – Dacians.